

TRƯỜNG ĐẠI HỌC VĂN HÓA HÀ NỘI

KHOA THƯ VIỆN – THÔNG TIN

**CÔNG TÁC BỔ SUNG TÀI LIỆU
TẠI THƯ VIỆN TỈNH HẢI DƯƠNG**

KHÓA LUẬN TỐT NGHIỆP

GIẢNG VIÊN HƯỚNG DẪN : TH.S. LÊ THỊ THÚY HIỀN

SINH VIÊN THỰC HIỆN : PHẠM THỊ HỢI

LỚP : TV 42B

MỤC LỤC

MỞ ĐẦU	1
1. Lý do chọn đề tài.....	4
2. Thực trạng nghiên cứu vấn đề.....	6
3. Mục đích nghiên cứu	6
4. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	6
5. Phương pháp nghiên cứu.....	7
6. Bố cục khóa luận.....	7
Chương 1. THƯ VIỆN TỈNH HẢI DƯƠNG VỚI CÔNG TÁC BỔ SUNG TÀI LIỆU.....	8
1.1. Lý luận về công tác bổ sung tài liệu	8
1.1.1. Khái niệm.....	8
1.1.2. Ý nghĩa công tác bổ sung.....	8
1.2. Khái quát về Thư viện tỉnh Hải Dương.....	10
1.2.1. Quá trình hình thành và phát triển Thư viện tỉnh Hải Dương	10
1.2.2. Chức năng nhiệm vụ và cơ cấu tổ chức.....	12
1.2.3. Cơ sở vật chất và trang thiết bị	18
1.2.4. Người dùng tin và nhu cầu tin.....	19
1.2.5. Vốn tài liệu của Thư viện tỉnh Hải Dương.....	24
1.3. Vai trò công tác bổ sung đối với hoạt động của Thư viện tỉnh Hải Dương.....	26
1.3.1. Vai trò công tác bổ sung nói chung.....	26
1.3.2. Đối với Thư viện tỉnh Hải Dương	28
Chương 2. THỰC TRẠNG CÔNG TÁC BỔ SUNG TÀI LIỆU TẠI THƯ VIỆN TỈNH HẢI DƯƠNG	30
2.1. Xây dựng chính sách bổ sung.....	30
2.1.1. Các yếu tố ảnh hưởng tới chính sách bổ sung tài liệu	30
2.1.2. Nội dung cơ bản trong chính sách bổ sung tài liệu.....	34
2.2. Phương thức bổ sung	37

2.2.1. Phương thức bổ sung trả tiền.....	37
2.2.2. Phương thức bổ sung không phải trả tiền.....	41
2.2.2.1. Nguồn tặng biếu.....	41
2.2.2.2. Nguồn tài trợ.....	43
2.2.3. Phương thức bổ sung khác.....	45
2.3. Quy trình bổ sung tài liệu.....	46
2.4. Diện bổ sung tài liệu.....	50
2.4.1. Theo lĩnh vực chuyên ngành khoa học.....	51
2.4.2. Theo loại hình tài liệu.....	56
2.4.3. Theo ngôn ngữ.....	59
2.5. Ứng dụng công nghệ thông tin trong công tác bổ sung.....	61
2.6. Thanh lý tài liệu.....	63
2.7. Nhận xét.....	67
2.7.1. Ưu điểm.....	67
2.7.2. Hạn chế.....	69
Chương 3. GIẢI PHÁP NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG CÔNG TÁC BỔ SUNG TẠI THƯ VIỆN TỈNH HẢI DƯƠNG.....	72
3.1. Hoàn thiện công tác bổ sung.....	72
3.1.1. Về xây dựng chính sách bổ sung.....	72
3.1.2. Tăng cường kinh phí bổ sung tài liệu.....	74
3.1.3. Về nguồn bổ sung.....	75
3.1.4. Hoàn thiện quy trình bổ sung.....	77
3.2. Ứng dụng công nghệ thông tin trong công tác bổ sung.....	77
3.3. Nâng cao trình độ cán bộ bổ sung.....	78
3.4. Cơ sở hạ tầng và trang thiết bị.....	80
3.5. Về việc thanh lý tài liệu.....	80
KẾT LUẬN.....	82
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	84
PHỤ LỤC.....	85

MỞ ĐẦU

1. Lý do chọn đề tài

Cùng với sự phát triển của xã hội, vai trò của các cơ quan thông tin và thư viện ngày càng quan trọng. Cùng với đó, chức năng, nhiệm vụ của thư viện không dừng lại ở việc lưu trữ, bảo quản, phục vụ nhu cầu đơn giản của người dùng tin mà đó còn là nơi thỏa mãn thông tin một cách nhanh chóng, kịp thời, đầy đủ, chính xác các yêu cầu tin. Để có được những thành tựu này thư viện phải dựa vào những tri thức nhân loại được tích lũy từ thế hệ này sang thế hệ khác và được phản ánh trong suốt hàng nghìn năm lịch sử qua các vật mang tin khác nhau. Đó chính là sách, báo những di sản văn hóa thành văn của nhân loại. Trong Điều 1 pháp lệnh Thư viện Việt Nam năm 2000 quy định: “Thư viện có chức năng, nhiệm vụ giữ gìn di sản thư tịch của dân tộc; thu thập, tàng trữ, tổ chức việc khai thác và sử dụng chung vốn tài liệu trong xã hội nhằm truyền bá tri thức, cung cấp thông tin phục vụ nhu cầu học tập, nghiên cứu, công tác và giải trí của mọi tầng lớp nhân dân; góp phần nâng cao dân trí, đào tạo nhân lực, bồi dưỡng nhân tài, phát triển khoa học, công nghệ, kinh tế, văn hoá, phục vụ công cuộc công nghiệp hoá, hiện đại hoá đất nước”. Vì vậy, thư viện cần thu thập và tăng cường vốn tài liệu của mình để có thể đáp ứng nhu cầu đọc của toàn xã hội. Có thể nói vốn tài liệu của Thư viện là tài sản quý giá, là tiềm lực, là niềm tự hào của thư viện. Đất nước muốn phát triển thì phải dựa vào tri thức, tri thức có trong vốn tài liệu.

Trong những năm gần đây sự phát triển như vũ bão của khoa học kỹ thuật, hiện tượng bùng nổ thông tin vô cùng mạnh mẽ, số lượng tài liệu tăng theo cấp số nhân không chỉ phong phú về nội dung, môn loại mà còn đa dạng về hình thức. Vấn đề đặt ra cho thư viện là phải có định hướng đứng đắn cho công tác bổ sung nếu coi công tác bổ sung chỉ là lựa chọn tài liệu có giá trị thì vẫn chưa đủ, mà điều cơ bản là những tài liệu đó phải phù hợp với chức năng,

nhệm vụ của thư viện cũng như nhu cầu của độc giả và làm cho vốn tài liệu đó luôn luôn được sử dụng tới mức tối đa. Công tác bổ sung là khâu đầu tiên quyết định chất lượng của vốn tài liệu, quyết định chất lượng hoạt động của thư viện vì vậy nó có vai trò rất lớn đối với thư viện.

Nằm trong hệ thống thư viện công cộng của cả nước, thư viện tỉnh là trung tâm văn hóa thông tin của tỉnh có một vị trí rất quan trọng và có ảnh hưởng lớn đến trình độ phát triển dân trí ở mỗi địa phương. Với chức năng thu thập, bảo quản, tổ chức khai thác và sử dụng chung các tài liệu được xuất bản tại địa phương và nói về địa phương, các tài liệu trong nước và nước ngoài, phù hợp với đặc điểm, yêu cầu xây dựng và phát triển địa phương về chính trị, kinh tế, văn hoá, xã hội, an ninh, quốc phòng trong thời kỳ công nghiệp hoá, hiện đại hoá đất nước. Nhiệm vụ chủ yếu của các thư viện tỉnh là thỏa mãn nhu cầu thông tin của các tầng lớp nhân dân. Thư viện tỉnh góp phần không nhỏ vào sự phát triển của đất nước, nâng cao tri thức cho người dân.

Góp phần vào việc phục vụ tri thức cho toàn dân, Thư viện tỉnh Hải Dương cũng đang cố gắng cung cấp nguồn tri thức của nhân loại bằng việc thu thập, bảo quản và phổ biến những thông tin có giá trị thông qua tài liệu có trong thư viện. Thư viện tỉnh Hải Dương là một thư viện công cộng lớn trong tỉnh Hải Dương với khối lượng bạn đọc đông đảo, nhu cầu thông tin đa dạng và phức tạp đặc biệt là những thông tin mới. Do đó, đòi hỏi thư viện phải chú trọng quan tâm tới công tác bổ sung tài liệu để đáp ứng nhu cầu của bạn đọc ngày càng tăng. Hàng năm, Thư viện luôn dành nguồn ngân sách ổn định để bổ sung vốn tài liệu không chỉ phong phú về số lượng mà còn đi sâu vào chất lượng, góp phần vào việc thỏa mãn nhu cầu tin của đông đảo bạn đọc. Có thể nói, trong hoạt động thông tin- thư viện, công tác bổ sung tài liệu là một bộ phận quan trọng nó quyết định nội dung kho sách, là khâu đầu tiên trong các khâu nghiệp vụ của thư viện, đảm bảo cho hoạt động của thư viện được vận hành

tốt, là cơ sở cho mọi khâu công tác chuyên môn nghiệp vụ khác của thư viện. Nếu tài liệu trong thư viện không được bổ sung hàng năm thì thư viện sẽ không còn là nơi lưu trữ, thu thập, cung cấp tri thức cho nhân loại mà thư viện sẽ biến thành “bảo tàng sách”. Vì vậy, công tác bổ sung tài liệu tại Thư viện tỉnh Hải Dương cần phải được coi trọng, phải được tổ chức và nâng cao chất lượng, tăng cường về số lượng và các hình thức để bổ sung tài liệu một cách tốt nhất.

Xuất phát từ tình hình thực tiễn trên em đã chọn đề tài “**Công tác bổ sung tài liệu tại Thư viện tỉnh Hải Dương**” làm đề tài khóa luận tốt nghiệp chuyên ngành Thư viện – Thông tin của mình.

2. Thực trạng nghiên cứu vấn đề

Ở Thư viện tỉnh Hải Dương đã có rất nhiều đề tài nghiên cứu các khía cạnh khác nhau như ứng dụng công nghệ thông tin, địa chí tỉnh Hải Dương, sản phẩm và dịch vụ thông tin - thư viện,... Tuy nhiên chưa có công trình nào nghiên cứu cụ thể về: “ Công tác bổ sung tài liệu tại Thư viện tỉnh Hải Dương”.

3. Mục đích nghiên cứu

Dựa trên cơ sở tìm hiểu, khảo sát thực trạng công tác bổ sung tài liệu tại Thư viện tỉnh Hải Dương, nắm được tình hình thực hiện để từ đó đánh giá được ưu, nhược điểm. Đồng thời đóng góp một số ý kiến, giải pháp hợp lý nhằm hoàn thiện cũng như nâng cao hiệu quả cho công tác bổ sung tài liệu của Thư viện.

4. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu

- Đối tượng: công tác bổ sung tài liệu
- Phạm vi nghiên cứu: Thư viện tỉnh Hải Dương từ năm 2008 đến năm 2013.

5. Phương pháp nghiên cứu

Trong quá trình thực hiện khóa luận em đã sử dụng một số phương pháp nghiên cứu sau:

- Quan sát tìm hiểu hoạt động thực tế của thư viện
- Trao đổi với cán bộ thư viện
- Thu thập, tổng hợp, phân tích tài liệu

6. Bố cục khóa luận

Ngoài lời nói đầu, kết luận, tài liệu tham khảo, phụ lục, nội dung chính của khóa luận được chia thành ba chương:

Chương 1: Thư viện tỉnh Hải Dương với công tác bổ sung tài liệu

Chương 2: Thực trạng công tác bổ sung tài liệu tại Thư viện tỉnh Hải Dương

Chương 3: Giải pháp nâng cao chất lượng công tác bổ sung tại Thư viện tỉnh Hải Dương

Để hoàn thành được khóa luận này, em xin gửi lời cảm ơn tới cô giáo – Th.s Lê Thị Thúy Hiền người đã trực tiếp tận tình hướng dẫn em trong quá trình nghiên cứu cùng sự giúp đỡ, chỉ dẫn nhiệt tình của các cán bộ thư viện đang công tác tại Thư viện tỉnh Hải Dương và các thầy giáo, cô giáo khoa Thư viện - Thông tin Trường Đại học Văn hóa Hà Nội.

Trong quá trình thực hiện khóa luận, tuy đã có nhiều cố gắng song do hạn chế về mặt kiến thức cũng như kinh nghiệm, thời gian nghiên cứu không nhiều nên khóa luận không tránh khỏi những thiếu sót. Do đó, em rất mong nhận được sự chỉ bảo, góp ý của các thầy cô, bạn bè để có thể sửa chữa và rút kinh nghiệm để khóa luận của em được hoàn thiện hơn.

DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Bộ Văn hóa Thể thao và Du lịch (2012), Thông tư Số 21/2012/TT-BVHTTDL ngày 28/12/2012 quy định tiêu chí và thủ tục thanh lọc tài liệu thư viện.
2. Bộ văn hóa (1971), Thông tư số 30-VH/TT ngày 17/03/1971 hướng dẫn thi hành quyết định số 178/CP của HĐCP về vấn đề bổ sung sách báo của thư viện.
3. Nghị định của Chính Phủ số 72/2002/NĐ-CP ngày 06/8/2002 quy định chi tiết thi hành Pháp lệnh thư viện.
4. Nguyễn Thị Huệ (2012) Công tác bổ sung tài liệu tại Thư viện Hà Nội, khóa luận tốt nghiệp, Trường Đại học văn hóa Hà Nội, Hà Nội.
5. Phạm Văn Rính (1998), “Bổ sung tài liệu” // Tập san thư viện, số “2”.
6. Phạm Văn Rính, Nguyễn Viết Nghĩa (2007), Phát triển vốn tài liệu trong thư viện và cơ quan thông tin, Đại học Quốc gia, Hà Nội.
7. Đoàn Phan Tân (2006), Thông tin học, Nxb Đại học Quốc Gia, Hà Nội.
8. Thư viện tỉnh Hải Dương (2008 -2013), Báo cáo công tác phòng nghiệp vụ 2008- 2013.
9. Thư viện Hải Dương (2006), 50 năm xây dựng và trưởng thành (1956-2006), Hải Dương.
10. Thư viện Hải Dương, Báo cáo công tác thư viện từng năm và phương hướng nhiệm vụ từ 2008 – 2013.
11. Pháp lệnh thư viện (2001), Chính trị Quốc gia, Hà Nội.
12. Lê Văn Viết (2001), Cẩm nang thư viện, Nxb Văn hóa thông tin, Hà Nội.
13. <https://www.facebook.com/pages/Thư-viện-tỉnh-Hải-Dương/189325494575656>.
14. Trang wes: <http://sovhttdl.haiduong.gov.vn>
15. Trangweb:<http://www.lic.vnu.edu.vn/website/content/view1862/213/lang.vn>